

24. 07. 2018

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

ŽUPANIJSKI SUD
U ZAGREBU

Primjeraka ___ Priloga ___

19 -07- 2018

PRIMLJENO

Neposredno - Poštom

Preporučeno ___ 20 ___ g.

Broj: Gž 12/18-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Mirjane Magud predsjednice vijeća, Željka Šarića člana vijeća, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća, mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća i suca izvjestitelja i Željka Pajalića člana vijeća u pravnoj stvari tužitelja Nezavisni cestarski sindikat iz Zagreba, Širolina 4, OIB: 84712436363 kojeg zastupa punomoćnica Tamara Crnković Gotovac odvjetnica u Zagrebu protiv I. tuženika Radničko vijeće Hrvatskih cesta iz Zagreba, Vončinina 8 i II. tuženika Izborni odbor za provođenje izbora za Radničko vijeće Hrvatskih cesta iz Zagreba, Vončinina 3 koje zastupa punomoćnik Ivan Golenčir odvjetnik u Zagrebu, radi poništenja izbora za radničko vijeće, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude i rješenja Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3/18 od 11. svibnja 2018. i o žalbi prvo i drugo tuženika protiv rješenja o troškovima postupka sadržanog u presudi Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3/18 od 11. svibnja 2018., u sjednici vijeća održanoj 20. lipnja 2018.,

p r e s u d i o j e

I. Preinačava se presuda Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3/18 od 11. svibnja 2018. u dijelu pod stavkom I., točke I. i IV. izreke i sudi:

„Poništavaju se izbori za Radničko vijeće Hrvatskih cesta d.o.o. Zagreb provedeni 4. prosinca 2017. s konačnim rezultatima izbora utvrđenim zapisnikom Izbornog odbora o konačnim rezultatima izbora za radničko vijeće Hrvatskih cesta d.o.o. Zagreb od 14. prosinca 2017.“

„Nalaže se tuženicama naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 625,00 kuna u roku od osam dana.“

II. Odbija se žalba tužitelja i potvrđuje presuda Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3/18 od 11. svibnja 2018. u dijelu pod stavkom I. točke II. i III. izreke.

r i j e š i o j e

I. Odbija se žalba tužitelja i potvrđuje rješenje Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3/18 od 11. svibnja 2018. u dijelu pod stavkom I. izreke.

II. Odbija se žalba tuženika i potvrđuju rješenje Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3/18 od 11. svibnja 2018. u dijelu u kojem nije udovoljeno zahtjevu tuženika za naknadom troškova parničnog postupka.

III. Prihvaća se žalba tužitelja i preinačuje se rješenje Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3/18 od 11. svibnja 2018. u dijelu pod stavkom II. izreke i rješava:

„Odbija se zahtjev tuženika za naknadom troškova postupka u iznosu od 762,50 kuna.“

IV. Nalaže se tuženicima naknaditi tužitelju trošak žalbenog postupka u iznosu od 187,50 kuna u roku od osam dana.“

V. Odbija se zahtjev tuženika za naknadu troškova odgovora na žalbu.

Obrazloženje

Pobijanom prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev upravljen na poništenje izbora za Radničko vijeće Hrvatskih cesta d.o.o., raspuštanje Radničkog vijeća Hrvatskih cesta d.o.o. te poništenje odluka Radničkog vijeća o opozivu predstavnika radnika u Nadzornom odboru poslodavca Hrvatskih cesta d.o.o. i o imenovanju predstavnika radnika u Nadzornom odboru poslodavca Hrvatskih cesta d.o.o. (stavak I. točka I., II. i III. izreke pobijane presude). Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka (stavak I. točka IV. izreke pobijane presude).

Pobijanim prvostupanjskim rješenjem odbijen je prijedlog za određivanje privremene mjere kojom se I. tuženiku zabranjuje svaki daljnji rad i donošenje odluka do pravomoćnog okončanja ovoga postupka (stavak I. izreke pobijanog rješenja) te je naloženo tužitelju naknaditi tuženicima trošak parničnog postupka u iznosu od 3.050,00 kuna s pripadajućim kamatama tekućim od 11. svibnja 2018. pa do isplate (stavak II. izreke pobijanog rješenja).

Protiv prvostupanjske presude i rješenja žalbu je podnio tužitelj zbog svih razloga predviđenih člankom 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13 i 89/14 - dalje: ZPP) uz prijedlog za preinačenjem presude i rješenja i prihvaćanjem tužbenog zahtjeva i zahtjeva za određivanje privremene mjere, odnosno za ukidanjem pobijane presude i vraćanjem predmeta na ponovno suđenje. Traži trošak žalbenog postupka.

U odgovoru na žalbu tuženici se istoj protive i predlažu je odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu i rješenje uz naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv rješenja o troškovima postupka u dijelu u kojem nije prihvaćen njihov zahtjev za naknadu troškova žalbu su podnijeli tuženici zbog pogrešne primjene materijalnog prava uz prijedlog za preinačenjem i prihvaćanjem zahtjeva za naknadu troškova postupka u cijelosti kako je zatraženo troškovnikom od 4. svibnja 2018. Traže i trošak žalbenog postupka.

Žalba tužitelja je djelomično osnovana, dok je žalba tuženika neosnovana.

U odnosu na žalbu protiv presude:

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari odnosi se na poništenje izbora za Radničko vijeće, raspuštanje Radničkog vijeća te poništenje odluka Radničkog vijeća o opozivu i imenovanju predstavnika radnika u Nadzornom odboru poslodavca.

Prije svega valja naznačiti da u postupku pred sudom prvoga stupnja nisu učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ukazuje tužitelj, a niti one na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti (članak 365. stavak 2. ZPP-a). Sud prvoga stupnja pravilno je cijenio sve izvedene dokaze te je presuda valjano obrazložena i sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama. Stoga se takav žalbeni navod tužitelja ukazuje neosnovanim.

Sud prvoga stupnja u bitnome utvrđuje da je pozivom od 26. listopada 2017. Petar Balentović, kao član tužitelja i predsjednik Podružnice tužitelja, sazvao skup radnika za 8. studenoga 2017. s dnevnim redom pokretanja izbora za Radničko vijeće i imenovanjem izbornog odbora te da je na tom skupu donesena odluka o pokretanju izbora za Radničko vijeće uz imenovanje izbornog odbora za provođenje tih izbora. Nadalje utvrđuje da je 23. studenoga 2017. utvrđena jedna lista kandidata i da su 4. prosinca 2017. izbori neposredno provedeni na pet biračkih mjesta, dok da su na ostalim lokacijama izbori provedeni putem pošte, dopisnim glasovanjem. Isto tako utvrđuje da je glasovalo 277 radnika od ukupno 453 radnika upisanih na popisu birača što da čini više od jedne trećine radnika s pravom glasa. Utvrđuje i da je mandat tijelima podružnice tužitelja istekao tijekom 2017. te da je mandat Radničkom vijeću kod poslodavca već prestao. Nadalje utvrđuje da je postupak utemeljenja Radničkog vijeća predložio Petar Balentović koji je sazvao skup radnika pozivom napisanim na memorandumu tužitelja bez da je za to dobio nalog, odluku ili suglasnost tužitelja. Utvrđuje i da je Petar Balentović bio član tužitelja do 11. studenoga 2017., odnosno do donošenja odluke Središnjeg odbora tužitelja kojom se potvrđuje odluka Suda časti tužitelja o isključenju Petra Balentovića iz sindikalnog članstva tužitelja. Konačno, sud prvoga stupnja utvrđuje i da je u provođenju izbora došlo do određenih povreda odredaba Zakona o radu („Narodne novine“ br. 93/14 i 127/17, dalje: ZR) i Pravilnika o provođenju izbora za radničko vijeće („Narodne novine“ br. 3/16 i 52/17, dalje: Pravilnik), a time i određenih nepravilnosti u provođenju izbora koje se odnose na naznaku kandidacijske liste i neposrednost i transparentnost glasovanja. Međutim, utvrđuje i da takve nepravilnosti nisu utjecale na rezultate izbora, odnosno da tu pretpostavku tužitelj nije dokazao.

Slijedom takvih utvrđenja sud prvoga stupnja zaključuje da je pokretanje postupka izbora učinjeno valjano i na prijedlog Petra Balentovića koji je u to vrijeme bio predsjednik Podružnice tužitelja i kao takav ovlašten na davanje prijedloga za utemeljenje Radničkog vijeća. Međutim, zaključuje i da sve i da tome nije tako, da tužitelj nije dokazao da bi takva nepravilnost imala utjecaj na rezultate izbora. Isto tako zaključuje da tužitelj nije dokazao da bi nepravilnosti glede kandidacijske liste imale utjecaj na rezultate izbora, dok da nepravilnosti glede samog dopisnog glasovanja nisu utjecale na rezultate izbora s obzirom na broj radnika koji su izašli na izbore.

Na temelju takvih zaključaka sud prvoga stupnja odbija dio tužbenog zahtjeva upravljen na poništenje izbora smatrajući da nisu ispunjene pretpostavke iz članka 162. stavak

1. ZR-a. Slijedom toga odbija i dio zahtjeva upravljen na poništenje odluka tako izabranog Radničkog vijeća. Konačno, odbija i dio zahtjeva upravljen na raspuštanje Radničkog vijeća jer da tužitelj nije dokazao postojanje uvjeta iz članka 162. stavak 2. ZR-a.

Zaključci suda prvoga stupnja, a koji se odnose na predlaganje pokretanja postupka utemeljenja radničkog vijeća, pa time i odluku suda prvoga stupnja kojom je odbijen dio zahtjeva upravljen na poništenje izbora, nije moguće prihvatiti.

Prema odredbi članka 141. stavak 2. ZR-a postupak utemeljenja radničkog vijeća pokreće se na prijedlog sindikata ili najmanje dvadeset posto radnika zaposlenih kod određenog poslodavca. Prema odredbi članka 2. stavak 1. Pravilnika prijedlog za utemeljenje prvog radničkog vijeća mogu podnijeti u pisanom obliku sindikati koji kod poslodavca imaju svoje članove ili najmanje dvadeset posto radnika zaposlenih kod poslodavca. Iz ovih odredaba jasno proizlazi da se postupak utemeljenja radničkog vijeća pokreće ili na prijedlog sindikata, ili na prijedlog najmanje dvadeset posto radnika zaposlenih kod određenog poslodavca.

U konkretnom slučaju je utvrđeno da je Petar Balentović na memorandumu tužitelja dopisom od 26. listopada 2017. sazvaio skup radnika sa dnevnim redom koji je, između ostaloga, predviđao i pokretanje izbora za radničko vijeće i imenovanje izbornog odbora. Isti je dopis i potpisao „za predlagatelja utemeljenja radničkog vijeća“ (list 10 spisa). Nadalje iz zapisnika o održanom skupu radnika od 8. prosinca 2017. proizlazi utvrđenje da je 26. listopada 2017. podnesen prijedlog za utemeljenje prvog radničkog vijeća (list 11 spisa). Očito je da se takav navod odnosi upravo na dopis od 26. listopada 2017. kojim je sazvan skup radnika. Takav dopis u smislu gore citiranih odredaba ne predstavlja, a niti može predstavljati prijedlog za pokretanje postupka za utemeljenje radničkog vijeća. To iz razloga što bi takav prijedlog morao sadržavati posve jasan i određen navod o tome da se takav postupak pokreće i tko ga i na temelju čega pokreće. U situaciji u kojoj je pokretanje postupka za radničko vijeće postavljeno samo kao jedna od točaka dnevnog reda skupa radnika na kojem je utvrđeno da je takav postupak pokrenut ne može predstavljati valjani prijedlog za pokretanje takvog postupka u smislu citiranih odredaba. Stoga je u pravu tužitelj kada navodi da zapravo postupak nije niti pokrenut jer nije bilo određenog i valjanog prijedloga. Pri tome valja naznačiti da se postupak bilo kojih izbora, pa tako i izbora za radničko vijeće mora odvijati prema strogo formalnom postupku koji mora zadovoljiti sve pravne standarde propisane Zakonom i podzakonskim aktima. Upravo je valjano i pravilno pokretanje postupka jamac ostvarenja onih prava koji se tim postupkom nastoje ostvariti, a to je u konkretnom slučaju izostalo. Osim toga, na temelju članka 2. stavak 6. Pravilnika na skupu radnika se utvrđuju uvjeti za utemeljenje radničkog vijeća, što pretpostavlja postojanje prijedloga za takvo utemeljenje koji je podnesen od strane nekog od kruga ovlaštenika iz članka 141. stavak 2. ZR-a i članka 2. stavak 1. Pravilnika, a što je u konkretnom slučaju izostalo. Neovisno o tome je li Petar Balentović odlukom Suda časti već u vrijeme potpisivanja poziva bio isključen iz članstva tužitelja, valja primijetiti da iz dokumentacije koja prileži spisu ne proizlazi da je bio osoba koja bi u ime tužitelja, odnosno sindikata mogla pokretati odnosni postupak.

Stoga valja zaključiti da su zbog izostanka valjanog i određenog prijedloga povrijeđene odredbe članka 141. stavak 2. ZR-a i članka 2. stavak 1. Pravilnika. Takvo pokretanje postupka, suprotno stajalištu prvostupanjskog suda, imalo je utjecaja na rezultate

izbora jer postupak nije niti mogao biti pokrenut na takav način, pa se u toj situaciji izbori nisu niti mogli valjano provesti što je svakako utjecalo na rezultate izbora (članak 162. stavak 1. ZR-a).

Već slijedom navedenoga valjalo je, u tom dijelu i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, preinačiti pobijanu presudu i prihvatiti zahtjev tužitelja za poništenjem izbora (članak 373. stavak 1. točka 3. ZPP-a).

U odnosu pak na dio zahtjeva za raspuštanjem radničkog vijeća tužitelju valja ukazati, kao što je to pravilno zaključio i sud prvoga stupnja, da nije dokazao postojanje pretpostavki iz članka 162. stavak 2. ZR-a, pa je takav dio zahtjeva pravilno odbijen. Stoga je u tom dijelu valjalo potvrditi prvostupanjsku odluku (članak 368. stavak 1. ZPP-a).

Konačno, u odnosu na dio zahtjeva za poništenjem odluka radničkog vijeća o opozivu i imenovanju predstavnika radnika, tužitelju valja naznačiti da u materijalnopravnom smislu nije ovlaštenik pobijanja tih odluka. Naime, te odluke mogli bi pobijati samo radnici na koje se iste odnose. Stoga je u tom dijelu valjalo odbiti žalbu tužitelja i potvrditi prvostupanjsku presudu (članak 368. stavak 2. ZPP-a).

U odnosu na žalbu protiv rješenja:

Prvostupanjskim rješenjem odbijen je prijedlog za određivanjem privremene mjere kojom se radničkom vijeću zabranjuje svaki daljnji rad i donošenje bilo kojih odluka, a koja mjera ostaje na snazi do pravomoćnog okončanja postupka.

Sud prvoga stupnja odbio je takav prijedlog uz obrazloženje da je tužbeni zahtjev neosnovan i da nisu ispunjene pretpostavke iz članka 346. Ovršnog zakona („Narodne novine“ br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17, dalje: OZ).

Pravilno je sud prvoga stupnja odbio prijedlog za određivanje privremene mjere jer tužitelj nije učinio vjerojatnim postojanje pretpostavki iz članka 346. OZ-a, pa je žalbu tužitelja valjalo odbiti i potvrditi odluku suda prvoga stupnja (članak 368. stavak 1. ZPP-a u svezi s člankom 21. stavak 1. OZ-a).

Zbog preinačavajućeg dijela presude došlo je i do promjene uspjeha stranaka u sporu. Naime, tužitelj je u sporu uspio s jednim od četiri dijela tužbenog zahtjeva što bi predstavljalo 25% uspjeha u sporu, dok tuženikov uspjeh u sporu iznosi 75%. Pri tome valja i cijeniti da sa zahtjevom za određivanje privremene mjere tužitelj u sporu nije uspio.

U odnosu na žalbu tuženika glede odluke o troškovima postupka valja ukazati na, po ocjeni ovoga suda, pravilnu primjenu odredaba Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17, dalje: Tarifa). Naime, u konkretnom se slučaju, bez obzira što je vrijednost predmeta spora naznačena, radi o situaciji iz Tbr. 7. točka. 2. alineja 6. Tarife. To iz razloga što se ovaj spor prosuđuje po odredbama ZR-a i u kojem nije istaknut određeni novčani zahtjev, već zahtjev za poništenjem izbora, raspuštanjem radničkog vijeća i poništenjem odluka toga tijela, dakle u takvim građanskopravnim stvarima koje, po prirodi stvari, nisu procjenjive. Stoga se žalba tuženika u

tom dijelu ukazuje neosnovana, pa ju je na temelju odredbe članka 380. stavak 1. točka 2. u svezi s odredbom članka 381. i 368. stavak 1. ZPP-a valjalo odbiti kao neosnovanu.

Žalbu tužitelja u dijelu odluke o troškovima postupka valjalo je djelomično prihvatiti zbog, kako je već navedeno, promijenjenog uspjeha u sporu. Tako je tužitelju valjalo priznati 200 bodova (Tbr. 7. točka 2. alineja 6. Tarife) uvećano za iznos PDV-a, odnosno ukupno 2.500,00 kuna. S obzirom na uspjeh u sporu od 25% valjalo mu je dosuditi iznos od 625,00 kuna (članak 154. stavak 2. ZPP-a). Isto tako, valjalo je prihvatiti žalbu tužitelja i preinačiti odluku o troškovima postupka sadržanu u stavku II. izreke rješenja za iznos od 762,50 kuna i za taj iznos odbiti zahtjev tuženika za naknadom troškova postupka.

Odluka o troškovima žalbenog postupka temelji se na odredbi članka 166. stavak 1. i 2. ZPP-a. Tuženici žalbom nisu uspjeli, a odgovor na žalbu nije bio potreban za odlučivanje, pa je njihov zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka valjalo odbiti (članak 166. stavak 1. ZPP-a).

Tužitelj je sa žalbom uspio u omjeru od 25% pa mu je sukladno Tbr. 10. točka 2. Tarife i uvećano za PDV valjalo priznati 750,00 kuna i s obzirom na uspjeh u žalbenom postupku dosuditi 187,50 kuna.

Zagreb, 20. lipnja 2018.

Predsjednica vijeća:
Mirjana Magud, v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA
Ovlašteni službenik
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu

